

တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ် အကျိၤအကျဲ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၤတဖၣ်အဂီၢ်* ဖဲတၢ်ဒုးထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်ဖိလၢကွၢ်ဝံၤအလီၤခံ

လံာ်တၢ်ကစီၣ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဖဲပုၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးကွၢ်ဖိတဂၤဖဲလၢ Behaviour Review Conference (တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တၢ်ပိၣ်သံသမိး တၢ်သကဲးပတ်) အခါန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်ကစီၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကွၢ်ဖိ ဒီး အပုၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးအီၤ တဖၣ်အဂီၢ် နီၤလၢလံာ်တဖၣ်အံၤလီၤ-

- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တမံၤခံၤတၢ်ဒုးဟးလၢ န့ၣ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ် ကွၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မၤ တၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်
- တၢ်မနုၤကမၤအသးဖဲတၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢကွၢ်ဝံၤအလီၤခံ လဲၣ်
- လၢယကန့ၢ်အီၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးတၢ်အိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ်ယဘၣ်လဲၤဖဲ လဲၣ်.

လၢနကသ့ၣ်ညါအီၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိ ဖိလၢကွၢ်အကျိၤအကျဲအဂ့ၢ်, ပုၤယုၣ် မူၤဒါ ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်လၢနမ့ၢ်လၢလံာ် တၢ်မၤအသးသုလၢ တချုးလၢ တၢ်ဒုးဟးထီၣ် ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်ဒီးဘၣ်တဖၣ်, ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ www.education.vic.gov.au/school/parents/behaviour/Pages/faqs.aspx

ယဖိဘၣ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်လီၤ, တၢ်အံၤအခိပညိၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ထွဲထီၣ်ကွၢ်ဖိတဂၤအံၤ ထီၣ်တၢ်လၢကွၢ်လၢအဝဲဆဲးလီၤအမံၤခံၤကန့ၣ်တဖျါအံၤ အပုၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်အကျိၤအကျဲကန့ၣ်တဖျါအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲကျဲအကတၢ်တဘီၣ် လၢကွၢ်ခိၣ်တဂၤကစုးကါဖဲ ဒီး ကြးတၢ်စုးကါဖဲဖဲ တၢ်မၤတၢ်လံာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အဂ့ၢ်လၢကဆဲးကွၢ်ကွၢ် ကွၢ်ဖိတဂၤအလုၢ်လၢသကဲးပတ် ဝံၤအလီၤခံ မးန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖိအသကဲးပတ် ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအနးနးဖဲဒီးတၢ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ် န့ၣ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ် မ့ၢ်ကျဲၤန့ၣ်တၢ်အကတၢ်တဘီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်အိၣ်သးတနီၤနီၤန့ၣ် တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ် မ့ၢ်ကျဲၤလၢအကြးတဘီၣ်ဒီး ဖဲကွၢ်ဖိတဂၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုး ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်လၢကွၢ်ဖိ အဂၤ ဒီး သရၣ်/မ့ၢ် ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိအဂၤတဖၣ်အဂီၢ် ဒီး မ့ၢ်တဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် မၤတံာ်တၢ်လၢကွၢ်တၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်အယိၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်န့ၣ် တဘၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်မၤသးလၢအသီ လၢလီၤတၢ်လီၤအီၤ တဖၣ်အဂီၢ်, အဒိဒိ တၢ်မၤကလိၣ်ကလိၣ်တၢ် လၢတမ့ၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်လၢကွၢ်ဖိအဂၤ မ့ၢ်တဖၣ် ကွၢ်တဝၢအကရၢဖိအဂၤ အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတချုးလၢတၢ်ဆၢတံာ်လၢကဒုးဟးထီၣ် ယဖိလၢကွၢ်ဒီးဘၣ် အခါန့ၣ် ကွၢ်ခိၣ်တဂၤကဆိမိၣ် ဆၢတံာ်ဆိမနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

တချုးလၢ ကွၢ်ဖိတဂၤဘၣ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ကွၢ်ခိၣ်တဂၤကဘၣ် မၤလီၤတၢ်လၢ-

- ကွၢ်ဖိန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်ကနၢ်ဟ့ၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤ
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့ၢ်တဖၣ် လံာ်တံာ်ဖိလၢကွၢ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်တဖၣ် ပုၤလၢအဘၣ် ထွဲဒီးအီၤ တဂၤက ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတဖၣ် (ပုၤယုၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တၢ်ပိၣ် ကွၢ်ကဒါကွၢ်သကဲးပတ်တဖၣ်) ကဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိမိၣ် ထံဆးအီၤဖဲလၢ တၢ်ဆၢတံာ် ဘၣ်ယးတၢ်ကဒုးဟးထီၣ်အီၤလၢကွၢ် အခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ပံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်ဝဲလဲၣ် ကျဲၤလၢအဂၤလၢ ကပံးဂ့ၢ်ဝဲ ကွၢ်ဖိတဂၤအသကဲးပတ်အံၤ တချုးလၢ တၢ်ဆိမိၣ်လၢ တၢ်ကဒုးဟးထီၣ်အီၤလၢ ကွၢ်ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်န့ၣ်လဲၣ်. ယမၤတၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ် သ့ ဖဲယမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်လၢ ယဖိတကြးဘၣ်တၢ် ဒုးဟးထီၣ်လၢ ကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်ဖိတဂၤလၢကွၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ကီၤအီၤ လၢတၢ်ခိၣ်ညိၣ်တၢ် အကျဲအကတၢ်တဘီၣ် လၢတၢ်သကဲးပတ်လၢ နးဖဲဒီးတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. န့ၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢကွၢ်သ့, ဖဲအထီၣ်ကွၢ်ခါ မ့ၢ်တဖၣ် ဖဲလၢကွၢ် မ့ၢ်တဖၣ် ကျဲၤအလုၢ်လၢ ကျဲၤအခါ, မ့ၢ်တဖၣ် လဲၤအုတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ တတီၤတီၤလၢ ကွၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ် (ပုၤယုၣ် ဖဲအလဲၤအုတၢ်လီၤ မ့ၢ်တဖၣ် ဖဲအမၤတၢ်ပုၤတၢ်ဂါအခါ န့ၣ်လီၤ), အဝဲသ့ၣ် -

မၤကမၤန့ၣ် တၢ်သကဲးပတ်လၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ-

- မၤတၢ်တမံၤခံၤလၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်, ဖဲလၢအမၤနီၢ်ကီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဆိမိၣ်ဝဲလၢကမၤ မ့ၢ်တဖၣ် တဲလီၤပျံၤပုၤ ပုၤတဂၤကဆၢတၢ်အိၣ်အုၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်ပုၤတၢ်ဖျဲး မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ပၤတမံၤခံၤပုၤအဂၤအဂီၢ် -
- မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး မ့ၢ်တဖၣ် မၤလီၤပျံၤပုၤတဲလီၤခိၣ်ခိၣ်တခါ ခိၣ်ခိၣ် ကလဲၣ်-
- သ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်ဆၢ မၤကမၤ မ့ၢ်တဖၣ် ကကျဲးစးမၤကမၤန့ၣ် မ့ၢ်တဖၣ် ပုၤယုၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျုးတၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ်တခါခါန့ၣ်လီၤ-
- ပါဝဲ, သ့ဝဲ မ့ၢ်တဖၣ် ဆါဝဲ မ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်ဆၢ မၤစၢၤပုၤတဂၤတဂၤလၢ ကပါဝဲ, သ့ဝဲ မ့ၢ်တဖၣ် ဆါဝဲ ကသံၣ်မူၤဘီၣ်; မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်စုၤကဝဲတဖၣ်လီၤ-
- အိၣ်ဒီး, သ့ဝဲ မ့ၢ်တဖၣ် ဆါဝဲ မ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်ဆၢ မၤစၢၤပုၤတဂၤတဂၤလၢ ကပါဝဲ, သ့ဝဲ မ့ၢ်တဖၣ် ဆါဝဲ ကသံၣ်မူၤဘီၣ်; မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်စုၤကဝဲတဖၣ်-
- တမၤပိၣ်ထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤပျီၤပျီၤပျီၤ ဒီးလၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီ လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤဝဲ အယိၣ် မၤဝဲတၢ်လၢဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်လၢပုၤအဂီၢ်, ဖဲလၢအမၤနီၢ်ကီၢ် မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဆိမိၣ်ကမၤ မ့ၢ်တဖၣ် တဲလီၤပျံၤလၢကမၤ တၢ်တမံၤခံၤ လၢကဘၣ်ဒိဝဲ ပုၤတဂၤက ဆၢတၢ်အိၣ်အုၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်ပုၤတၢ်ဖျဲး မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ပၤန့ၣ်လီၤ.
- တဘျီဝံၤဒီးတဘျီ အိၣ်ဝဲဒီးသကဲးပတ်တဖၣ်လၢ မၤဆဲးမၤဆါပုၤသး, ဝဲအါ ဝဲအါ မ့ၢ်တဖၣ် မၤမဲာ်ဆုး ပုၤတဂၤကမၤ ခီဖျိလၢသန့ၣ်ထီၣ်သးလၢအသးန့ၣ် အယိၣ်, ဒုးအိၣ်အဖိန့ၢ်အယိၣ်, အကဲမုၢ်/ခွါအယိၣ်, အတၢ်အိၣ်ပျီၤလၢအကဲမုၢ်အယိၣ်, အတၢ်တလၢတပုၤဘၣ်တခါခါအယိၣ်, အတၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်ပုၤတၢ်ဂါအယိၣ်, တၢ်မဲာ်ယုၣ်အိၣ်ယုၣ်လၢအဖိးသဲးအယိၣ်, တၢ်အိၣ်သဘျုး/တၢ်ထီၣ်ပုၤ အယိၣ်, တၢ်ကမိၢ်ကဲပံၤ အယိၣ်, အနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤအယိၣ်,

တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ယုၣ်န့ၣ် လၢ်ယုၣ်ကညးတၢ်အလၢ်မၤပုၤတဘျီ တဘျီယီၤဒီးဖဲ တၢ်ဆၢန့ၣ်န့ၣ် လၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ယးတၢ်ကဒုးဟးထီၣ်န့ၣ်ဖိလၢက့ၢ်အဂ့ၢ် တဘျီန့ၣ်လီၤ. လၢ်က့ၢ်ဒီးအံၤ နကဘၣ်မၤပုၤထီၣ်အီၤ ဒီးဆၢကဒါက့ၢ်အီၤဆူ နဖိအက့ၢ်လၢ အသီ ၁၀ တီၢ်ပုၤ ဖဲလၢန့ၣ်ဆဲးဒီးဆိးထီၣ်န့ၣ်တၢ်ယုၣ်ကညးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဒဲးဒုၣ်လၢ နကဘၣ်ဆဲးကျိးဒီးနဖိအက့ၢ်လၢကမၤလီၤတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဒဲးဒုၣ်နလၢ်ပတံၢ်ထီၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနပတံၢ်ထီၣ်တၢ်ယုၣ်ကညးလၢတၢ်ဒုးဟးထီၣ်န့ၣ်ဖိလၢက့ၢ် အဂီၢ်အခါ တၢ်မနုၤတဖၣ်ကမၤအသးလဲၣ်.

ဖဲက့ၢ် မ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တဲာ် တၢ်ဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိလၢက့ၢ် တၢ်ပတံၢ်ထီၣ်တၢ်ယုၣ်ကညးအလၢ် ပတံၢ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၣ်, တၢ်ကဆၢထီၣ်ကဒီးဖဲလၢန့ၣ်ဆူ ဝဲကျိၤအလီၢ်ကဝီၤ ဝဲဒၤဒီးအဆိၣ် လၢအကဟံးထီၣ် ဖိၣ်ထီၣ်မၤဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ကဝီၤဒီးဝဲဒၤဒီးအပူၤန့ၣ်တၢ် (Regional Director) ကဆိမိၣ် ထံဆိမိၣ်ဆး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးကဆၢတဲာ်မ့ၢ် အကဆိၣ်ထွဲ မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤက့ၢ် တၢ်ဆၢတဲာ် လၢတၢ်ကဒုး ဟးထီၣ်န့ၣ်ဖိလၢက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိမိၣ်ထံဆိမိၣ်ဆးနတၢ်ပတံၢ်ထီၣ်တၢ်ယုၣ်ကညးဝဲအလီၢ်ခဲ, ဟီၣ်ကဝီၤ ဝဲဒၤဒီးခိၣ် ကန့ၣ်လီၤဝဲ Expulsion Review Panel (ERP) (တၢ်ဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိလၢက့ၢ်တၢ်သမံးသမံး ပုၤတဖၣ်) လၢကသမံးသမံး နဖိ အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤလီၤဆိဆိ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိလီၤဝဲ ERP တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲလဲၣ်ဒီး, အမူဒါကမ့ၢ်ဝဲလၢ အကဘၣ်-

- ဒုးဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်ကကန့ၢ်ဝဲ တၢ်လၢန့ၣ် ဒီး နဖိ ဆဲးဒီးခဲးဝဲသ့ၣ် တဖၣ် အဂီၢ်- ဒီး
- ကတဲာ်ကဝီၤ လၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဘျီ လၢဟီၣ် ကဝီၤဝဲဒၤဒီးအပူၤန့ၣ်တၢ် တၢ်ကဆၢအဂီၢ် ဒီးသိးကမၤစၢၤအီၤလၢ အတၢ်ဆၢတဲာ်လၢ မ့ၢ်အကဆိၣ်ထွဲ မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤက့ၢ် တၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကဒုးဟးထီၣ် က့ၢ်န့ၣ်ဖိလၢက့ၢ်ခါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်အကျိၤအကျဲဝဲအံၤအဂီၢ် နလၢ က့ၢ်ဘၣ်ဖဲ Disciplinary Measures (တၢ်သိၣ်သိၣ်က့ၢ်တၢ် အကျိၤအကျဲ တဖၣ်) အတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်အံၤသ့ၣ်ဒဲးဒုၣ်လီၤ-

www.education.vic.gov.au/school/principals/participation/Pages/studengage.aspx

ဖဲတၢ်ပတံၢ်ထီၣ်တဲာ်တၢ်ယုၣ်ကညးလဲၣ် အဆၢကတီၢ်, ပအိၣ် ခိးတၢ်ဆၢတဲာ်အခါ ယဖိကဘၣ်မၤမနုၤလဲၣ်.

နဖိ အကျိၤကြးဆဲးမၤပိၣ်ထွဲဝဲဒ် က့ၢ်ဖိတၢ်ဆိတလဲက့ၢ် အတၢ်တီၢ်ကျိၤအိၣ်အသိး ဒ်လၢ Behaviour Review Conference (တၢ်သမံးသမံးက့ၢ်ဖိအသးကဲးပတံၢ် အတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး) အတၢ်ဆၢတဲာ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါ အါထီၣ်ဘၣ်ယး Behaviour Review Conference အဂီၢ် လဲၤက့ၢ်ဘၣ် ဆူ -

www.education.vic.gov.au/school/parents/behaviour/Pages/faqs.aspx

နဖိအသးန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီဟံးပနီၣ်ဝဲသးန့ၣ်တဖၣ်လၢကဘၣ်ထီၣ်က့ၢ် အနီၣ်ညါပူၤန့ၣ်, ကမ့ၢ်ဝဲစ့ၢ်ကိးလၢ က့ၢ်န့ၣ်ကဘၣ်ဝဲဟ့ၣ်ဝဲနဖိ က့ၢ်တၢ်မၤ ဒ်လၢ အကြးဒီးအီၤ ဖဲအတၢ်ယုဆိတလဲက့ၢ်, ယုထီၣ်တၢ်သိၣ်လဲ မ့တမ့ၢ် ယုဖဲယုမ့ၢ်တၢ် မၤအသးအမ့ၢ်အခါ, မ့တမ့ၢ် တုၤလၢတၢ်ဆၢတဲာ်နတၢ်ယုကညး တၢ် ဘၣ်ယး တၢ်ဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိလၢက့ၢ် ဝဲဒဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ (ဖဲလၢအကမၤသး ဆိတခါ န့ၣ်လီၤ).

က့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤအသးန့ၣ်မ့ၢ်တလၢဝဲ သးန့ၣ်လၢအဘၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဟံးပနီၣ် ဝဲအသိးန့ၣ်တဖၣ်, က့ၢ်ခိၣ်ကဟ့ၣ်ဝဲန့ၣ် ဒီးနဖိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ ဘၣ်ယး က့ၢ်အဂၤ, တၢ်သိၣ်လိကရၢလၢအမံးအိၣ်လၢစရိပူၤတဖၣ် ဒီး တၢ်ယုဖဲယုမၤ ခၢၣ်စးကရၢတဖၣ် လၢအဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအကြးအဘၣ်ဒီးနဖိတၢ်အိၣ် သးသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအကျိၤအကျဲအံၤန့ၣ် မ့တမ့ၢ် က့ၢ်တၢ်မၤလၢတၢ်မၤန့ၣ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်, နကြးတၢ်ပိၣ်တၢ်ပိၣ်ဒီးနဖိအက့ၢ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် ဟီၣ်ကဝီၤဒီးဝဲဒၤဒီးတက့ၢ်.

တၢ်မ့ၢ်ဆၢတဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲၣ်န့ၣ် တၢ်မနုၤတဖၣ် ကမၤအသးလဲၣ်.

တၢ်မ့ၢ်ဆၢတဲာ်လၢတၢ်ကဆိၣ်ထွဲဝဲဒ်တၢ်ဆၢတဲာ်လၢတၢ်ကဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိလၢက့ၢ် က့ၢ်န့ၣ် တၢ်ကတဲာ်ကျဲၤန့ၣ်လၢတၢ်ကတီၢ် လၢ ၂၄ န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ ဖဲတၢ်ဆၢတဲာ်ဝဲဒ် တတံၢ်ထီၣ်ယီၤန့ၣ်လီၤ.

Regional Director (ဟီၣ်ကဝီၤဝဲဒၤဒီးအပူၤန့ၣ်တၢ်) တၢ်မ့ၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကဆိၣ်ထွဲဝဲက့ၢ်ခိၣ်အတၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိလၢက့ၢ်န့ၣ်, က့ၢ်ခိၣ် ကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ လၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤ-

က့ၢ်ဖိအသးန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်လၢ တၢ်သိၣ်တၢ်သီဟံးပနီၣ် လၢဘၣ်ထီၣ်က့ၢ် အသးန့ၣ် တဖၣ်အပူၤအယီၤန့ၣ်

- ကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲဆူညါတၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢကဆိတလဲ မၤစၢၤက့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤ လၢဆူက့ၢ် အဂၤ, ဆူတၢ်ဆဲးလီၤမံၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိကရၢကရိ, မ့တမ့ၢ် လၢ အတၢ်ယုဖဲယုမၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်မၤတၢ်ဆူညါလၢ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤက့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤလၢအကြးအဘၣ် တုၤလၢအဆိတလဲလဲ ဆူက့ၢ်အဂၤတဖျၢၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဆူ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ် လိကရၢတဖျၢၣ်, မ့တမ့ၢ် ယုတၢ်မံးတၢ်မၤ ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

က့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤအသးန့ၣ်မ့ၢ်တလၢဝဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီဟံးပနီၣ် လၢဘၣ်ထီၣ်က့ၢ် အသးန့ၣ် ညါပူၤတဖၣ်န့ၣ်

က့ၢ်ခိၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်လၢက့ၢ်ဖိ ဒီး ပုၤလၢအဘၣ်ယးဒီးက့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယး က့ၢ်အဂၤ, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိ တၢ်ကရၢကရိတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ယုဖဲယုမၤခၢၣ်စးကရၢအဂၤလၢ ကြးဘၣ်ဝဲဒီး က့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Regional Director (ဟီၣ်ကဝီၤဒီးဝဲဒၤဒီးအပူၤန့ၣ်တၢ်) မ့ၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကမၤဟးဂီၤက့ၢ် က့ၢ်ခိၣ်တၢ်ကမၤအတၢ်ဆၢတဲာ်လၢကဒုးဟးထီၣ်က့ၢ် နဖိလၢက့ၢ်တဖၣ် န့ၣ်, က့ၢ်ခိၣ်ကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢလၢတဖၣ်လၢ အဆိအချ့ တသ့ဖဲအသ့ န့ၣ်လီၤ-

- က့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤကဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤကဒါက့ၢ်အမံၤလၢက့ၢ်တဖျၢၣ်အံၤ လၢအသိတဘျီ
- က့ၢ်ခိၣ်ကဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဟဲက့ၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၢ် အတၢ်တီၢ်ကျိၤ တခါလၢ အတၢ်ပိၣ်သကိးယုၣ်ဝဲဒ်ဒီး က့ၢ်ဖိ, ပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးက့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤ, ဒီးအသရၣ်/ မုၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤနီၣ်မၤယါလၢဘၣ်ယးတၢ်ကဒုးဟးထီၣ်က့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤလၢက့ၢ်န့ၣ် တၢ်ကဘၣ် ထူးသံက့ၢ်အီၤလီၤမိၤ လၢတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအပူၤ ဒီး CASES21 အတၢ်မၤနီၣ် မၤယါအပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- က့ၢ်ဖိ ဒီးပုၤဘၣ်ထွဲဒီးက့ၢ်ဖိတၢ်ကမၤ ကဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤဖျါလၢလၢ်ပရၢ လၢတၢ်ထူးသံက့ၢ် တၢ်မၤနီၣ်မၤယါလၢအိၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ကဒုးဟးထီၣ်အီၤလၢ က့ၢ်တဖၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤလၢအိၣ်ဝဲတဖၣ်

PARENTLINE VICTORIA (ဖိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မၤစၢၤအလီၤတဲာ်ဝဲက့ၣ်)

လီၤတဲာ်- 13 22 89 - ၈.၀၀ ဝီၤတၢ်ဆူ ဖးဖီၣ်, ၇ သီၣ်းလၢ တနံၣ်တီၢ်ပူၤ
Parentline ဟ့ၣ်ဒုးဝဲကီၢ်ဝဲကီၢ်တဲာ်ဒုး တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မၤစၢၤ နီၣ်ဖျါလၢလီၤတဲာ် လၢဖိၣ်တၢ် ဒီးပူၤက့ၣ်ထွဲတၢ်သ့ၣ် တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးဖိၣ်သ့ၣ်လၢအ သးန့ၣ် စးတီၢ်လၢအိၣ်ဖျါသီ တၢ်လၢ ၁၈ န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Parents Victoria (ဝဲထီၣ်ယါ ဖိၣ်တဖၣ်)

လီၤတဲာ်- (03) 9380 2158 မ့တမ့ၢ် 1800 032 023
(ထဲပုၤအိၣ်လၢ တၢ်လီၤလၢယံၤဒီးခူဝုၣ်တဖၣ်အတၢ်ကိးလီၤတဲာ်)
ပုၤယံၤသန့- www.parentsvictoria.asn.au

Victorian Aboriginal Education Association Inc.

(ဝဲထီၣ်ယါ ပုၤထူလံၤဖိ အတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ကရၢကရီ)

လီၤတဲာ်- (03) 9416 3833
ပုၤယံၤသန့- www.vaeai.org.au

Child and Adolescent Mental Health Services

(ဖိၣ်သ့ၣ် ဒီး သးစၢ် အနီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်မၤစၢၤဝဲက့ၣ်)

လီၤတဲာ်- 1300 767 299
ပုၤယံၤသန့- www.health.vic.gov.au/mentalhealth/services/child/

Children's Protection Society

(တၢ်ဒီးသးဖါ ဖိၣ်သ့ၣ်အပုၤတဂ့ၢ်)

လီၤတဲာ်- (03) 9450 0900
ပုၤယံၤသန့- www.cps.org.au

Australian Childhood Foundation (အိၣ်စိၣ်ဩလံၤဖိၣ်သ့ၣ် တၢ်မၤစၢၤ ကရၢကရီ)

လီၤတဲာ်- (03) 9874 3922
ပုၤယံၤသန့- www.childhood.org.au/website/default.asp

Association of School Councils in Victoria (ဝဲထီၣ်ယါ က့ၣ်ခါးစးအကရၢဖိၣ်ပုၤ)

လီၤတဲာ်- (03) 9808 2499
ပုၤယံၤသန့- www.asciv.org.au/ASCIV/Welcome.html

Victorian Council of School Organisations

(ဝဲထီၣ်ယါ ခါးစးကရၢ လၢက့ၣ်တၢ်ကရၢကရီတဖၣ်အဂီၢ်)

လီၤတဲာ်- (03) 9429 5900
ပုၤယံၤသန့- www.viccsso.org.au/

Victorian Multicultural Commission (ဝဲထီၣ်ယါ ကလုၣ်အါကလုၣ် ခါးစးကရၢဖိၣ်ပုၤ)

လီၤတဲာ်- (03) 9208 3184
ပုၤယံၤသန့- www.multicultural.vic.gov.au/